

ПРОЛОГ

Україна. Харків, серпень 2015

— Бажаєте напоїв? — увічливо запитав офіціант.

Віка знітилася, укотре поглянувши на годинник. Той, на кого вона чекала, спізнювався вже більш як на двадцять хвилин, і вона, розлючена, сиділа, мов на голках.

— Келих к'янти, будь ласка!

Офіціант дозволив собі співчутливий погляд, чи то їй тільки здалося? Сповнена рішучості встати й піти будь-якої секунди, вона все-таки й далі покійно чекала.

Стукіт виделок і голоси довкола зійшли на димінундо, коли мариво його силуету з'явилося з віддаленого кутка зали. Здавалося, час майже не торкнувся його. Лише постава стала більш мужньою та впевненою.

Крижані мурахи скували її пальці. Віка невимушено відкинула за плечі біляве волосся. Удаючи, що не помічає його, вона вдивлялася у візерунки, полишені вином на стінках келиха.

— Уже й засумувала? — весело почав він. — Привіт!

— Привіт, — сказала Віка. — Ти зовсім не змінився! — де й поділася її роздратованість.

— Ми молоді й гарні, — усміхнувся він задоволено. — Радий бачити тебе.

— Навзаєм!

Він замовив пляшку «Крісопи» 2005 року. «Задорого для вибачень, але нехай. Гарна!» — подумав собі. Готовий поринути в розповіді про мальовничі сюжети своїх небесних баталій, він розслаблено відкинувся на стільці в передсмаку її здивування. Скільки ж вони не бачилися?

— Не чекав тебе тут, правду кажучи.

Від нього не сховалася її напруженість.

— Як там столиця? Ти до тата приїхала? — запитав він.

Віка опустила очі. Отже, за її дописами у стрічці фейсбуку він не стежив.

— До нотаріуса, — сказала вона. — Квартиру спадкувати.

— Як? — здивовано вигукнув він. — Вибач, я не знав...

Пам'ять ураз відновила перед ним величну постать її тата, генерал-майора, — ось він усміхається до доньки, прискіпливо зиркаючи на Артема, який щодня проводжав її додому після фотогуртка.

— Так, — вона знизала плечима, й очі її стали вологими. — Іловайськ.

Це приголомшило його — теж був там. Тоді для забезпечення прориву українських військ залучили дві пари штурмовиків Су-25¹ і винищувачі. Літак Кобзи збили в районі Старобешевого, а їм із Туром пощастило — лишилися живі. Це був один із тих епізодів,

¹ Радянський броньований дозвуковий штурмовик, призначений для надання авіаційної підтримки в зоні бойових дій удень і вночі за умов візуалізації цілі. Розроблений 1981 року. Кодове ім'я НАТО — Frogfoot.

про які він залюбки розповідав на побаченнях. Аж до сьогодні.

— Квіточко, мені так прикро, — тільки й мовив Артем.

Віка відвела погляд — горошинки сліз, що накопилися в куточках очей, випали й покотилися струмочками, розділивши її вродливе обличчя на три рівні смуги.

— Ось... — сказала вона, поклавши на стіл фотокамеру. — Тобі.

Він одразу впізнав її. Минуле накрило його червоним світлом кімнати, де ще дітьми вони вчилися проявляти знімки.

— Навіщо?..

— Він так хотів би, — Віка підсунула камеру ближче до нього. — Ти завжди подобався йому найбільше з усіх. Умів справити враження.

— Ха! Тобі було чи не дванадцять! На тлі твоїх однолітків це було неважко.

— Чотирнадцять, — грайлива усмішка засяяла на її обличчі. — То ти став дипломатом, чи як?

— Майже, — усміхнувся він, згадуючи про смачний ляпас, якого батько вліпив йому, коли дізнався, що син після першого ж семестру забрав документи з факультету міжнародної економіки й вступив до авіаційного. Конкурс на місце був величезний, й Артем неабияк пишався, коли пройшов самотужки, без підтримки та зв'язків.

— І чим займаєшся?

Артем на хвилину замислився, накручуючи на палець ремінь від футляра фотокамери.

— Фотографією.

— Справді? — зраділа Віка. — Я чомусь так і думала! Тоді знадобиться.

— Краще лишила б собі, — сказав він, згадуючи її старий «Зеніт» з об'єктивом «Геліос». Тоді він тільки й мріяв про такий, а вона мала. Тато подарував. Він пам'ятав — ніби це було лише вчора! — як вони годинами вивчали його складний механізм.

— Ні. Він має бути в тебе, — відповіла вона.

Пляшка напівспорожніла, після спагеті вони смакували тирамісу, а Віка пильно вдивлялася у його нефритові очі, готова загубитися у їхніх нетрях. Але він роздягав поглядом не її тіло, а душу.

Сканував міліметр за міліметром, ставив запитання й робив висновки, яких не соромився озвучувати. Де працювала, чим захоплювалася, з ким зустрічалася... Коли Артема дивувало щось у її поведінці, його брови здивовано злітали. Здавалося, її романтична аура не досягала його, і Віка найменше почувалася із чоловіком на побаченні, і найбільше — пацієнткою психоаналітика. Затамувавши дух, немов на флюорографії, складала цей іспит незрозуміло на що. А він — холодний і відсторонений. Не від неї, а від усього. Ніби думками плинув десь там, у хмарах. Навіть із великою форою не можна було припустити, що вона подобалася йому фізично, як жінка. Єдиний раз за вечір він видався зацікавленим, коли виявилось, що на дні пляшки на них чекав винний камінь. Він пояснював їй його природу, усміхався й був приємно вражений цим фактом. Його щире захоплення та усмішка вабили її, повертаючи в дитячі роки.

Вони разом сіли в таксі. Дозволивши собі ледь прихилитися до нього, вона відчула кам'яну напругу.

«Я точно не його типаж», — подумала Віка не без нотки розчарування. Струнка блондинка з пухкими губами й білою шкірою — нею захоплювалися без винятку всі чоловіки, тому подарувати таку байдужість їй було важко.

— Зупиніть за рогом, — раптом промовив він. — Побачимося, Вікусю. Дбай про себе!

— Бувай, — ледь промовила вона.

Він просто вийшов і розтанув у темряві перехрестя. Віка була приголомшена. Не те щоб вона сподівалася на щось більше, але цей чоловік вирішував усе подумки й лише ознайомлював сторонніх із результатом. Для непідготовленого глядача, який не читав п'єси перед виставою, це було надто складно.

— У вас дуже галантний супутник, справжній джентльмен, — додав перцю водій таксі.

І раптом Віка зрозуміла, що він з'ясував про неї все: чим вона жила протягом цих років, чим журилася, чого жадала. А вона про нього — нічого. Післясмак цього побачення не був схожим на жоден інший досвід, що вона мала за все життя.

Двері квартири зі скрипом прочинилися, і до її ніздрів увірвався той самий запах дитинства. Вона не вмикала світла й просто стояла посеред коридору, доки її очі не звикли до темряви. Холодний дотик порожнечі оповив її тіло, і їй спало на думку, що востаннє вона була тут років зо п'ять тому — приїхала показати диплом. Може, вона приїздила б частіше, якби батьки не розлучилися, якби не універ, якби не війна... Може, тоді й не було б цієї порожнечі.

Віка відчинила вікно й запалила цигарку.

«Треба вже кинути», — укотре подумала вона, провівши долонею по старій дерев'яній рамі. Відлущена сіра фарба осипалася пластівцями, поступаючись місцем вирізьбленим символам:

«В ♥ А 1999».